

HINDAMISSTANDARD NOOREMAEDNIK, TASE 3

Kutsestandardi nimetus: Nooremaednik, tase 3

Sisukord:

1. Üldine informatsioon
2. Hindamise korraldus
3. Hindamise meetodid ja nende kirjeldus
4. Tegevusnäitajad ja hindamiskriteeriumid
5. Hindamisjuhend hindajale
6. Vormid hindajale

1. Üldine informatsioon

1.1. Hindamise eesmärgid

Hindamisstandard on koostatud kutse nooremaednik, tase 3 taotlejate kompetentsuse hindamiseks. Hindamine viiakse läbi kutse andmise vooru raames kutse andja poolt määratud ajal ja kohas, vähemalt ühel korral aastas.

1.2. Hindajad

Hindamist teostab kutsekomisjoni poolt moodustatud vähemalt kolmeliikmeline hindamiskomisjon, mis koosneb valdkonna tööandjate, spetsialistide ja koolitajate esindajatest.

1.3. Hinnatavad kompetentsid

Kutse taotlejad peavad kutse saamiseks tõendama Nooremaednik, tase 3 kutsestandardis toodud kompetentse.

Kohustuslikud kompetentsid:

- B.2.1 Külvi- ja istutuspinna ettevalmistamine ning külvamine ja istutamine
- B.2.2 Aiakultuuride hooldamine
- B.2.3 Taimmaterjali paljundamine ja istikute kasvatamine
- B.2.4 Saagi või toodangu koristamine, säilitamine ja müügiks ettevalmistamine
- B.2.8 Läbiv kompetents.

Valitavad kompetentsid:

- B.2.5 Muru rajamine ja hooldamine
- B.2.6 Sisehaljastuse rajamine ja hooldamine
- B.2.7 Haljasalade rajamine ja hooldamine

Enne kompetentsuse hindamist vaatab kutsekomisjon läbi taotleja esitatud dokumendid ja kontrollib nende vastavust kutse andmise korras esitatud kutse taotlemise eeltingimustele. Vajadusel nõustatakse taotlejat ja tehakse ettepanekuid dokumentide täiendamiseks või lisamiseks. Kutse taotlejal on võimalik esitada täiendavaid dokumente sama kutsetaseme taotlemiseks või uus taotlus korrigeeritud kutsetasemele. Esitamise tähtaeg kooskõlastatakse kutse andjaga.

VÕTA (varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise) rakendamisel vaadatakse iga taotlust individuaalselt ning vajadusel viiakse läbi lisahindamine.

2. Hindamise korraldus

Kutseeksami hindamine toimub kahes etapis. Hindamise esimene ja teine etapp võivad olla kombineeritud.

2.1 Hindamise esimene etapp

Hindamise esimeses etapis toimub kompetentsuse hindamine taimede tundmise testina ja praktilise tööna. Praktiliseks tööks on etteantud ülesanne või ülesanded, mis valitakse aianduse põhivaldkondadest – puuviljandus, puukool, köögiviljandus ja lillekasvatuse nii avamaal kui katmikalal.

Praktilise töö sooritamisel tõendab kutse taotleja tööülesandest sõltuvalt järgmisi kompetentse: Kohustuslikud kompetentsid:

1. Külvi- ja istutuspinna ettevalmistamine ning külvamine ja istutamine
2. Aiakultuuride hooldamine
3. Taimmaterjali paljundamine ja istikute kasvatamine
4. Saagi või toodangu koristamine, säilitamine ja müügiks ettevalmistamine

Hindamise esimene etapp võib sisaldada kutse taotleja poolt valitud valikkompetentsi(de) ja/ või läbivate kompetentside hindamist.

Hindamisülesanne	Hindamise korraldus
Taotleja demonstreerib taimede tundmise oskust.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kutse taotleja saab hindamiskomisjonilt ülesande kirjelduse. 2. Kutse taotleja sooritab ülesande etteantud aja jooksul. 3. Etteantud aeg ülesande sooritamiseks on maksimaalselt 60 minutit.
Kutse taotleja demonstreerib aedniku kompetentse tõendava praktilise töö või praktiliste tööde tegemist.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kutse taotleja saab hindamiskomisjonilt või tõmbab loosiga ülesande või ülesannete kirjelduse. 2. Kutse taotleja valib ja valmistab ette vajalikud materjalid ja vahendid. 3. Kutse taotleja sooritab ülesande või ülesanded etteantud aja jooksul. 4. Vajadusel vastab kutse taotleja hindaja küsimustele tööprotsesside, tööohutuse ja teiste, tööga seotud teadmiste kohta. 5. Etteantud aeg praktilise ülesande või ülesannete sooritamiseks on maksimaalselt 8 tundi.

2.1 Hindamise teine etapp

Hindamise teine etapp toimub vastavalt vajadusele ning viiakse läbi juhul kui eksami esimeses etapis jäi mõni kompetents tõendamata. Hindamise teises etapis toimub kompetentsuse hindamine tõenduspõhise intervjuuna. Selles etapis tõendab taotleja järgmisi kompetentse:

- Kohustuslikud kompetentsid:
  1. Külvi- ja istutuspinna ettevalmistamine ning külvamine ja istutamine
  2. Aiakultuuride hooldamine
  3. Taimmaterjali paljundamine ja istikute kasvatamine
  4. Saagi või toodangu koristamine, säilitamine ja müügiks ettevalmistamine
- Valitavad kompetentsid:
  5. Muru rajamine ja hooldamine
  6. Sisehaljastuse rajamine ja hooldamine
  7. Haljasalade rajamine ja hooldamine
- Läbiv kompetents.

Hindamisülesanne	Hindamise korraldus
Kutse taotleja vastab küsimustele	1. Kutse taotleja valmistub intervjuuks.

<p>etteantud aja jooksul. Taotleja põhjendab oma vastuseid ja vastab täiendavatele küsimustele intervjuu vormis etteantud aja jooksul. Intervjuu viiakse läbi STARR-meetodil.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Kutse taotleja vastab talle esitatud küsimustele. 3. Kutse taotleja põhjendab intervjuu käigus oma vastuseid ning vastab täiendavatele küsimustele. 4. Etteantud aeg intervjuu läbiviimiseks on maksimaalselt 60 minutit*.
---	---

* Tõenduspõhise intervjuu aeg sõltub taimede äratundmise testi ja praktilise ülesande tegemise tulemustest ning tõendatavatest valikkompetentsidest.

2.3 Hindamise läbiviimine

Hindamiskomisjoni liikmed hindavad taimede tundmise oskust ja praktilise töö sooritust ning vajadusel intervjuu käigus antud vastuseid.

Hindamisel täidavad hindamiskomisjoni liikmed **hindamisvormi** (Vorm 1) vastavad veerud. Kutseeksami esimeses hindamisetapis võivad hindamiskomisjoni liikmed täita **praktilise ülesande hindamisvormi, mis koostatakse kooskõlas taimede tundmise testi ja praktilise ülesandega kutseeksami eel.**

Iga taotleja kohta täidetakse eraldi **koondhinnangu vormi** (Vorm 2). Koondhinnang moodustub hindamiskomisjoni liikmete enamushinnangu alusel. Hindamistulemus loetakse positiivseks, kui koondhinnang on positiivne.

Hindamis- ja koondhinnangu vormide põhjal koostab hindamiskomisjoni esimees **kutseeksami tulemuse protokoll** (Vorm 3). Protokoll märgitakse iga kutse taotleja kohta eksamitulemus ning ettepanek kutse andmise/ mitteandmise kohta. Kutseeksami tulemuse protokoll allkirjastab hindamiskomisjoni esimees.

Kutseeksami tulemuse protokoll on aluseks kutsekomisjonile lõpliku otsuse tegemisel taotlejale kutse andmise/ mitteandmise kohta. Hindamis- ja koondhinnangu vorme võib täita ja allkirjastada elektroonselt.

3. Hindamismeetodid ja nende kirjeldus

Esimese etapi hindamismeetodiks on taimede tundmise test ja praktiline ülesanne, kutse taotleja demonstreerib taimede tundmise oskust, praktilise töö tegemise oskusi, hoiakuid, isikuomadusi ja valmisolekut kutsealal töötamiseks.

Teise etapi hindamismeetodiks on kompetentsipõhine intervjuu, mille aluseks on kutseeksami hindamise esimese etapi tulemus ning viiakse läbi juhul kui esimeses etapis jäi mõni kompetents tõendamata.

Esimese ja teise hindamisetappide positiivne tulemus (kõigi hindamisstandardis kirjeldatud esimese etapi hindamiskriteeriumide täitmine lähtuvalt eksamiülesandest) on eelduseks nooremaednik, tase 3 kutse saamisele.

4. Tegevusnäitajad ja hindamiskriteeriumid

Kutse nooremaednik, tase 3 tegevusnäitajad ja hindamiskriteeriumid on toodud Vormil 1 (pt 6).

5. Hindamisjuhend hindajale

Enne hindamist:

Tutvuge

- Nooremaednik, tase 3 kutsestandardiga,
- kompetentsipõhise hindamise mõistete ja põhimõtete,ga,
- kutse andmise korruga,
- hindamise üldise informatsiooniga,
- hindamiskriteeriumidega,
- hindamismeetoditega,
- hindamise korraldusega,
- hindamisel kasutatavate vormidega.

Hindamise ajal

- jälgige igat taotlejat hindamisprotsessis personaalselt,
- täitke iga taotleja kohta personaalne hindamisvorm,
- täitke iga taotleja kohta personaalne praktilise ülesande hindamisvorm,
- esitage vajadusel küsimusi hindamiskriteeriumide täitmise osas,
- hinnake iga hindamiskriteeriumi järgi,
- vormistage hindamistulemus iga hindamiskriteeriumi kohta.

Hindamise järel

- andke taotlejale konstruktiivset tagasisidet,
- vormistage hindamistulemus,
- edastage oma ettepanek kutse andmise kohta kutsekomisjonile.

6. Vormid hindajale

Vorm 1. Kutse taotleja kompetentside hindamine

Nooremaednik, tase 3

Kutse taotleja nimi	
Hindamise aeg	
Hindamise koht	
Hindaja	

Kompetentsid		Hindamismeetod	Koondhinnang		Märkused, küsimused
Tegevusnäitajad/ hindamiskriteeriumid			Jah	Ei	
1. Külvi- ja istutuspinna ettevalmistamine ning külvamine ja istutamine					
1.	Valmistab töökoha ja aiakultuuride kasvukoha ette, lähtudes planeeritavast tegevusest ja tootmisplaanist.	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			
2.	Hindab paljundus- ja istutusmaterjali, sh ajatatavate aiakultuuride kvaliteeti ja klassifitseerib selle vastavalt nõuetele.	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			
3.	Külvab seemned, pikeerib ja istutab aiakultuure käsitsi või masinaga vastavalt külvinormile ja istutusskeemile; kontrollib istutamise kvaliteeti, lähtudes aiakultuuri eripärast.	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			
4.	Istutab puud/põõsad, arvestades projekti või töökirjeldust.	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			
5.	Kastab, arvestades aiakultuuride kasvunõudeid ja kastmissüsteemide eripära.	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			
6.	Väetab aiakultuure käsitsi, käsimehhanismide, väetisedosaatori või väetisekülvikuga vastavalt väetamisplaanile ja väetamise põhimõtetele nii tava- kui mahetootmises.	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			
7.	Multšib nii käsitsi kui mehhanismidega.	praktiline ülesanne,			

		intervjuu (vajadusel)			
8.	Toestab aiakultuurid, arvestades nende eripära.	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			
2. Aiakultuuride hooldamine.					
1.	Kastab käsitsi või kastmissüsteemidega, vajadusel reguleerib juhendamisel kastmisseadmeid, ah automatiseeritud kastmissüsteeme, järgides kasutusjuhendit.	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			
2.	Väetab käsitsi, väetisedosaatori või väetisekülvikuga vastavalt väetamisplaanile ja väetamise põhimõtetele nii tava- kui mahetootmises.	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			
3.	Teeb taimekaitsetöid, lähtudes juhistest.	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			
4.	Teeb umbrohutõrjet, arvestades aiakultuuride eripära ja töömahtu.	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			
5.	Kujundab ja lõikab taimi, lähtudes taimede iseärasustest, vajadustest või hoolduskavast.	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			
6.	Kaitseb taimi ebasoodsate loodus- ja tehiskeskkonna mõjude eest, kasutades vastavaid abivahendeid.	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			
3. Taimmaterjali paljundamine ja istikute kasvatamine					
1.	Lähtudes aiakultuuri eripärast paljundab generatiivselt (valib taimed ja seemned jm), arvestades paljundusaegu, -tingimusi ja -viise.	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			
2.	Lähtudes aiakultuuri eripärast paljundab vegetatiivselt (poogib, paljundab pistikute, juurevõsude, võrsikute jm abil), arvestades paljundusaegu, -tingimusi ja -viise.	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			
3.	Kasvatatakse istikuid, lähtudes taimeliigi kasvutingimuste nõuetest.	praktiline ülesanne,			

		intervjuu (vajadusel)			
4.	Sorteerib taimmaterjali kvaliteediklassidesse, lähtudes kvaliteedinõuetest;	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			
5.	Pakendab ja märgistab toodangu, lähtudes etteantud pakendamise ja märgistamise nõuetest.	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			
4. Saagi või toodangu koristamine, säilitamine ja müügiks ettevalmistamine.					
1.	Teeb valikulist või laus saagikoristust ja komplekteerib toodangu, lähtudes juhistest;	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			
2.	Ladustab toodangu, sorteerib saagi või toodangu lähtuvalt juhendist; pakendab ja märgistab saagi või toodangu, lähtudes etteantud pakendamise ja märgistamise nõuetest.	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			

Valitavad kompetentsid ja läbiv kompetents		Hindamismeetod	Koondhinnang		Märkused, küsimused
Tegevusnäitajad/ hindamiskriteeriumid			Jah	Ei	
			5. Muru rajamine ja hooldamine		
1.	Märgib maha murupinna, lähtudes juhistest.	tõenduspõhine intervjuu			
2.	Valmistab ette pinnase, lähtudes juhistest.	tõenduspõhine intervjuu			
3.	Külwab käsitsi või külvikuga muruseemned ja väetise ning tihendab pinnase.	tõenduspõhine intervjuu			
4.	Paigaldab siirdemuru, lähtudes juhistest.	tõenduspõhine intervjuu			
5.	Kastab muru rajamisjärgselt.	tõenduspõhine			

		intervjuu			
6.	Teeb hooldustöid (multšimine, õhustamine, samblatõrje, parandus- ja täienduskülv, väetamine, niitmine, kastmine jm).	tõendus põhine intervjuu			
6. Sisehaljastuse rajamine ja hooldamine					
1.	Rajab sisehaljastuse, lähtudes juhistest.	tõendus põhine intervjuu			
2.	Hooldab haljastust, lähtudes taimede kasvunõuetest ja materjalide eripärast.	tõendus põhine intervjuu			
7. Haljasalade rajamine ja hooldamine					
1.	Märgib maha istutusala, lähtudes juhistest;	tõendus põhine intervjuu			
2.	Valmistab ette kasvualuse ja teeb vajadusel umbrohutõrjet, lähtudes juhistest;	tõendus põhine intervjuu			
3.	Rajab istutusala servad ja paigaldab geotekstiilid, multšid, lähtudes juhistest;	tõendus põhine intervjuu			
4.	Külvab seemned; istutab, kastab, toestab ja lõikab tagasi taimed (sh sibullilled, suvelilled, püsililled, roosid, veetaimed jm);	tõendus põhine intervjuu			
5.	Istutab puud/põõsad, arvestades töökirjeldust;	tõendus põhine intervjuu			
6.	Pügab või noorendab hekke, kasutades selleks ettenähtud hekilõikureid ja -kääre;	tõendus põhine intervjuu			
7.	Hooldab (toestab, lõikab, kastab, multšib, kobestab, rohib, valmistab talveks ette) taimi ja istutusalasid, lähtudes juhistest;	tõendus põhine intervjuu			
8.	Teeb taimekaitsetöid, kasutades taimekaitsevahendeid vastavalt nõuetele;	tõendus põhine			

		intervjuu			
9.	Väetab käsitsi, väetisedosaatori või väetisekülvikuga vastavalt väetamisplaanile ja väetamise põhimõtetele nii tava- kui mahetootmises;	tõenduspõhine intervjuu			
10.	Teeb vilja- ja ilupuude ning marja- ja ilupõõsaste hooldust, lähtudes juhistest;	tõenduspõhine intervjuu			
11.	Komposteerib taimejäätmel orgaanilise aineriingi tagamiseks, lähtudes ettevõttes kehtestatud korrale	tõenduspõhine intervjuu			
8. Nooremaednik, tase 3 kutset läbiv kompetents					
1.	Teab ja tunneb taimede anatoomiat, füsioloogiat ja süstemaatikat, enamlevinud umbrohtude, haiguste ja kahjurite liigitusi, taimekaitse aluseid nii tava- kui mahetootmises;	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			
2.	Järgib head aiandustava ja aedniku eetikat.	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			
3.	Teab taimede nimetusi perekonna tasandil (vt. kutsestandardi lisa 1 „Taimmaterjali nimekiri“).	taimede äratundmise test			
4.	Lähtub oma tegevuses ettevõtte eesmärkidest ja huvidest.	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			
5.	Täidab antud kohustused ning saavutab töö eesmärgid etteantud aja jooksul.	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			
6.	Suhtleb kolleegidega, on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, jagab teistega vajalikku informatsiooni, tegutseb parima tulemuse nimel.	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			
4.	Järgib keskkonna- ja tööohutusenõudeid.	praktiline ülesanne, intervjuu (vajadusel)			

Hindaja allkiri _____

Koondhinnangu vorm (Vorm 2)

Kutse taotleja nimi:

Taotletava kutse tase:

Kompetents	Hindaja 1 hinnang	Hindaja 2 hinnang	Hindaja 3 hinnang	Koond- hinnang
Nooremaednik, tase 3 kohustuslikud kompetentsid				
1. Külvi- ja istutuspinna ettevalmistamine ning külvamine ja istutamine				
2. Aiakultuuride hooldamine				
3. Taimmaterjali paljundamine ja istikute kasvatamine				
4. Saagi või toodangu koristamine, säilitamine ja müügiks ettevalmistamine				
Valitavad kompetentsid (kutse taotlemisel on võimalus valida ja tõendada) ja läbiv kompetents				
5. Muru rajamine ja hooldamine				
6. Sisehaljastuse rajamine ja hooldamine				
7. Haljasalade rajamine ja hooldamine				
8. Läbiv kompetents				

Hindaja nimi			
Hindaja allkiri			

Kutseeksami tulemuse protokoll (Vorm 3)

Kutse taotleja nimi	Taotletava kutse tase	Hindamise tulemus	Hindamisgrupi ettepanek
1.		Kompetentsid tõendatud. Tõendamata kompetents(id) (<i>nimetada</i>).....	Anda/ Mitte anda taotlejale Nooremaednik, tase 3 kutse
2.			
3.			
4.			

Hindamiskomisjoni esimees: .....
(nimi ja allkiri)

Kuupäev: .....